

L. M. Montgomery

Anne karácsonya

KÖNYVMOLYKÉPZŐ KIADÓ

Lucy Maud Montgomery
Anne karácsonya

válogatott novellák

harmadik, változatlan kiadás

Könyvmolyképző Kiadó
Szeged, 2008

Előszó

Amikor 1972-ben L. M. Montgomery szülőhelyén, a Prince Edward szigeti Clifton Cornersben felfedeztem egy addig a pillanatig rejtve maradt, tizenkét kötetre rúgó novellagyűjteményt, egészen el voltam ragadtatva. Világéletemben Montgomery rajongója voltam, és úgy hittem, mindent elolvastam, amit csak írt. De ezeket a történeteket még sosem láttam! Olyan érzés volt, mintha a nyár közepén beköszöntött volna a karácsony. A következő években lemásoltattam az albumokat, és mialatt a címekből egy bibliográfiát állítottam össze – összegyűjtöttem, milyen magazinokban és mikor jelentek meg –, az író további novelláit fedeztem fel, amelyeket sosem tett bele az albumjaiba. A fia, dr. Stuart MacDonald átadta azt a felsorolást, amelyet Montgomery a valaha nyomtatásban megjelent írásairól vezetett. Ebben újabb történetek címére bukkantam, és ezeket megpróbáltam felkutatni. Három év munkájával több mint ötszáz ilyen írást találtam.

A „felfedezések” között – amelyek többségét az olvasóközönség azóta nem látta, amióta a századfordulón megjelentek – az ebben a kötetben közreadott karácsonyi és újévi történetek is szerepeltek. A magazinok, amelyekben megjelentek, valami alkalomhoz és évszakhoz illőt kértek Montgomerytől, amely méltón emlékezik meg az ünnepről. Más magazinok azt szerették volna, ha a történetek valamilyen üzenetet hordoznak olvasóik, főként a fiatalabbak számára, és meg kell bocsátanunk Montgomerynek, ha a novellák végén egy kis tanulságot vagy prédikációt találunk. Végére is el akarta adni a könyve-

it, és ha némi lelki fröccs árán tehetne csak meg, úgy nem ódzkodott tőle. A tanulás azonban többnyire árnyaltabban jelenik meg a történetekben, és csak tudat alatt fedezzük fel.

A karácsonyi és újévi összeállítás tervezetése közben eszembe jutott az Anne-sorozat. Aki az *Anne otthonra talál*-t olvasta, elfelejtheti-e Anne boldogságát, amikor karácsony reggel megtalálja az első gyönyörű ruháját? Marilla mindig is melegen és praktikusán öltöztette Anne-t, de a ruhák – enyhén szólva – nem voltak divatosak. Aztán Matthew, Anne iskolatársnőit figyelve arra a felismerésre jut, hogy Anne más-képpen öltözködik. Lehet, hogy minden a ruhaujjon múlik? Problémáját megosztja Mrs. Lynde-del, aki felajánlja, hogy szép és a legújabb divat szerinti ruhát varr Anne-nek. Amikor karácsony reggelén Matthew kibontja a papírcsomagolásból a ruhát, Anne szemét örömeiben elfutják a könnyek. És a Miss Barrytól kapott új estélyi glaszécipőben, új és csodaszép ruhájában nyugodtan és magabiztosan léphet fel az iskolai hangversenyen.

Az Anne-könyvek egyik legszebb, szívet melengető fejezete ez, és talán éppen a karácsony szelleme teszi azzá. Rádöbbenünk, hogy Matthew legalább olyan boldog, hogy ajándékot adhat, mint Anne, amikor megkapja.

A történetek mindegyikében Montgomery szokása szerint sok szereplőt vonultat fel. A különöc idős hölgyeket, a bölcs idősebb asszonyokat, akik szelíden terelik a fiatalokat a karácsony szellemének megértése felé, az ellentétes beállítottságú fiatalokat, akiket vagy untat, hogy túl sok ajándékot kapnak, vagy kétségbeesnek, mert egy fityingjük sincs, hogy ajándékot vegyenek, a kisebbeket, akik mostoha körülmények között várják a Téalapót, de hisznek benne, hogy végül eljön, mások azt a keveset is meg akarják másokkal osztani, amijük van. Montgomery nem töri össze a szívünket szomorú történetekkel,

mert az ő meséi boldog véget érnek. De a boldog végkifejlet felé haladva kicsordul a könnyünk. Árnyék és napsütés, szomorúság és boldogság, a kellemesebb múlt iránti nosztalgia miatt olvassák hosszú évek óta újra meg újra sokan – akárcsak én is – Montgomery novelláit és regényeit.

Hogy Anne-t is szerepeltessem, idevettem az *Anne új vizekre evez*-ből a „Katherine Brooke a Zöldmanzárdos-házba látogat” című részt. A már felnőtt Anne a summerside-i középiskola igazgatónője, és ráveszi a vonakodó Katherine-t, hogy utazzon vele haza a karácsonyi ünnepekre a Zöldmanzárdos-házba.

Montgomery karácsonyi és újévi történetei természetesen kapcsolódnak az *Anne* karácsonyi fejezeteihez, így a kötet vezérmotívuma a Karácsony Anne-nel és más ünnepi történetek lett. Mindegyikben erősen él a szellem, hogy adjunk másoknak, és a mai fiatalok is másként tekintenek majd erre az ünnepi időszakra, ha elolvassák őket.

Rea Wilmhurst
Toronto

Matthew nem enged a puffos ujjból

Matthew kínos perceket élt át. Egy hideg, korán sötétedő decemberi estén letelepedett a konyhai fásládára, hogy lehúzza nehéz csizmáját, de fogalma sem volt, hogy Anne egy csomó iskolatársnőjével birtokba vette a nappalit. Egy perc múlva már be is sereglett a konyhába egy nevetgélő, vidáman cseverésző lánycsapat. Szerencsére nem látták meg Matthew-t, aki félénken behúzódott a fásláda mögötti félhomályba, egyik kezében egy csizmával, a másikban meg a csizmahúzóval, és nagy kínban figyelte őket, míg kabátjukat, kalapjukat vették fel, és aközben a hangversenyről és egy jelenetről beszélgettek. Anne is ott állt közöttük, és éppoly élénken és csillogó szemmel vett részt a társalgásban, mint a többiek, Matthew hirtelen mégis ráébredt valamire: Anne más, mint a többi kislány. Nem mint ha ez a másság bántó lett volna, hiszen összehasonlítva velük jobban ragyogott az arca, szebben csillogott a szeme, vonásai finomabbak voltak – ezt még a szegény, bátortalan, emberkerülő, jó megfigyelőnek igazán nem nevezhető Matthew is észrevette, de hát a különbség nem is ezen a téren mutatkozott. Azám, csakhogya akkor miből adódhatott?

Matthew még akkor is ezen a kérdésen rágódott, amikor a kislányok már kart karba öltve régen eltűntek a hosszú, keményre fagyott ösvényen, és Anne szorgalmasan nekiállt tanulni. Marillának nem merte szóba hozni, mivel tudta, hogy csak megvető szipogás és egy éles megjegyzés lenne a válasz. Az asszony nővére ugyanis csak egy különbséget vesz észre, nevezetesen, hogy amíg a többiek csendben tudnak maradni,

Anne nyelve sosem szűnik meg peregni. Ezzel pedig Matthew nem sokra menne.

Így hát elővette a fejtörésben régi segítőtársát, a pipáját – Marilla őszinte utálatára –, és két óra pipázás és kemény töprengés után rájött a megoldásra: Anne másképpen öltözködik, mint a többi lány!

Minél többet forgatta a fejében ezt a gondolatot, annál jobban megbizonyosodott az igaza felől, sőt azt is tudta, hogy amióta csak a Zöldmanzárdos-házba érkezett, Anne sosem viselt a társaihoz hasonló ruhákat. Marilla mindig egyszerű, sötét, egyféle szabásminta szerint varrt ruhákba öltöztette. Matthew tudománya nem terjedt tovább annál, mint hogy létezik ruhadivat; annyit azonban ő is látott, hogy Anne ruhája nem olyan, mint a többi kislányé. Visszaemlékezve a konyhában serteptertélő kis csapatra, a vidám piros, kék, rózsaszín és fehér blúzós lányokra, Matthew értetlenül állt a kérdés előtt: vajon miért járhatja Marilla mindig ilyen egyszerű szabású és sötét színű ruhákban Anne-t.

Jó, jó, biztos neki van igaza. Marilla mindent a legjobban tud, és a kislányt is ő neveli. Talán valami kifürkészhetetlen, bölcs szándék áll a dolog hátterében. Mégsem ártana, ha a gyerekek legalább egy csinos ruhája lenne – mondjuk valami ahhoz hasonló, ahogy Diana szokott öltözködni. Matthew arra az elhatározásra jutott, hogy majd ő megajándékozza Anne-t egy ilyen ruhával – karácsonyig úgyis már csak két hét volt hátra –, és így talán Marilla sem veszi rossz néven, hogy belekontárkodik a gyereknevelésbe. Egy szép, új ruhánál szebb ajándékot nem is adhatna. Matthew tehát elégedett sóhajjal elvonult lefeküdni, Marilla pedig kitérta az összes ablakot, és a pipafüsttől alaposan kiszellőztette a házat.

Matthew nem is halogatta a dolgot: másnap este felcihelődött, hogy Carmodyben megveszi a ruhát, és így, a nehezen gyorsan

túlesve egyszer s mindenkorra letudja a kérdést. Azzal már jó előre tisztában volt, hogy keserves megpróbáltatásban lesz része. Ha másról lett volna szó, mint női ruháról, Matthew jól állta volna a sarat az eladókkal szemben, de ezen a téren bizonytalanul mozgott.

Alapos megfontolás után Samuel Lawson boltja mellett döntött, bár Cuthberték mindig Blairéknél vásároltak; e szokásuk éppoly mélyen gyökerezett, mint a presbiteriánus templom látogatása vagy a konzervatívokra leadott szavazatuk. De Blairéknél a két lány szolgálta ki a vevőket, akiktől Matthew iszonyúan félt. Akkor még csak elébük merészkedne, ha biztosan tudná, hogy mire van szüksége, és szó nélkül rámutathatna a kívánt tárgyra; így azonban, hogy magyarázkodás és tanácskozás is kell az ügylet lebonyolításához, Matthew csak is egy férfira merte bízni magát. Marad tehát Lawsonék üzlete, ahol csak a tulajdonos és a fia szoktak kiszolgálni.

Az ám, csakhogy szegény Matthew nem tudta, hogy Lawson úr – a cég kibővítése keretében – felvett egy női alkalmazottat, azaz a felesége unokahúgát, egy elragadó, csinos, fiatal nőt, aki a legdivatosabb ruhában, két csuklóján zörgő, csilingelő, csillogó karkötőkkel, hatalmas frufruval és széles mosollyal állt a pult mögött, óriási barna szemét elbájolón meresztgetve a kedves vásárlók örömére. E váratlan jelenség láttán Matthewnak rögtön inába szállt a bátorsága, a karperecek zörgésétől pedig még a maradék lélekjelenléte is elhagyta.

– Mivel szolgálhatok, Mr. Cuthbert? – érdeklődött Lucilla Harris fürgén és nyájasan, kezével megkocogtatva a pultot.

– Van önöknél, izé... szóval... hogy is mondjam... gereblye?
– dadogta Matthew.

Miss Harrist kissé meglepte a kérdés, hiszen kevesen keresték ezt az árucikket télvíz idején.

– Hogyne – felelte –, azt hiszem, maradt egy-kettő odafent, a lomtárban. Megyek és megnézem.

Távollétében Matthew igyekezett összeszedni szétszóródott gondolatait, és felkészült egy újabb próbálkozásra.

Miss Harris visszajött a gereblyével, és vidáman megkérdezte:

– Még valamit, Mr. Cuthbert? – mire Matthew, minden bátorságát összekaparva nagy nehezen kinyögte: – Nos hát, most, hogy kérdezi, nem jönne rosszul... vagyis hát, vinnék... izé... szívesen megnéznék... szóval... vennék egy... kis fűmagot.

Miss Harris, aki eddig azt hallotta Matthew-ról rebesgetni, hogy kissé különc, most végleg eldöntötte magában, hogy teljesen bolond.

– Azt csak tavasszal tartunk – magyarázta rendreutasító hangon. – Most, sajnos, nem szolgálhatok vele.

– Hát persze, ahogy mondja – helyeselt szegény, boldogtalan Matthew.

Megragadta a gereblyét, és az ajtó felé iszkolt, ám a küszöbön eszébe jutott, hogy még nem fizette ki, és kénytelen volt szánalomra méltó módon visszasomfordálni. Míg Miss Harris a visszajáró aprót számolta ki, Matthew egy utolsó kétségbeesett próbát tett:

– Nos hát... ha nem okozna gondot... ha már itt vagyok... izé... vennék egy... szóval... egy kis cukrot.

- Barnát vagy fehéret? – kérdezte Miss Harris türelmesen.

– Én... szóval... asszem... barnát – hebegte Matthew.

– Ott van egy hordónyi a sarokban – csörgette meg Miss Harris a karkötőit a jelzett irányba –, csak ezt az egyfélét tartjuk.

– Akkor kérek... izé... tíz kilót belőle – bökte ki Matthew gyöngyöző homlokát törölgetve.

Félúton járhatott, mire úgy-ahogy magához tért. Ez a hajme-

resztő kaland a büntetése, gondolta, amiért szentségtörő módon idegen üzletbe tette be a lábát. Hazaérve elrejtette a gereblyét a szerszámkamrában, majd bevitte Marillának a cukrot.

– Barna cukor! Mi ütött beléd, hogy ennyit vettél? – csapta össze a kezét Marilla. – Hiszen tudod, hogy csak a béresfiú zabkásájához és a gyümölcskenyérhez használok. Jerry elment, a kenyeret pedig már megsütöttem, ráadásul ez nem is jó minőségű cukor, sötét és durva... William Blair, ha jól tudom, nem tart ilyet.

– Gondoltam, hasznát veszed valamikor – felelte Matthew, és sietve távozott, hogy elmeneküljön a további kérdések elől.

Matthew ezután ismét gondolkodóba esett, és arra az elhatározásra jutott, hogy legjobb a megoldást mégis egy nőre bízni. Marilla szóba sem jöhetett; ő biztosan csírájában fojtaná el a vállalkozást. Így csak Mrs. Lynde maradt, Matthew ugyanis senki máshoz nem mert volna tanácsért fordulni. El is ment hozzá, és a jó asszonyosság rögtön megszabadította szegény, agyongyötört férfiút a gondjaitól.

– Hogy válasszak ruhát Anne-nek? Nagyon szívesen megteszem. Holnap be is megyek Carmodyba, és elintézem. Van valami határozott elképzelése? Nincs? Akkor bízva csak rám nyugodtan. Azt hiszem, egy szép meleg barna árnyalat jól állna Anne-nek, és William Blairnél láttam is egy nagyon mutatós félselymet, ami most érkezett. Ha gondolja, akár meg is varrom neki. Azt hiszem, egyetért velem, hogy ha Marilla varná meg, Anne biztos észrevenné, és idő előtt kitudódna a meglepetés. Hát persze, szívesen megcsinálom. Nem, egyáltalán nem jelent fáradtságot. Szeretek varni. Majd az unokahúgom, Jenny Gillis méretére szabom ki. Ami a termetüket illeti, úgy hasonlítanak egymásra Anne-nel, mint két tojás.

– Nos hát, igen lekötelez vele – hálálkodott Matthew, majd hozzátette: – Ha nem jelent nehézséget... azt szeretném, ha...

asszem, mostanában valahogy másképp fest a ruhaujj, mint régen. Ha nem terhelem vele, szeretném, ha... szóval, ha az új módi szerint varrná meg.

– Puffosra? Hogyne, természetesen. Egy cseppet se izgassa tovább ezen magát, Matthew. A legújabb divat szerint fogom megvarrni – biztosította Mrs. Lynde, majd amikor Matthew már elment, magában még hozzáfűzte:

– Milyen jó lesz végre azt a szegény gyereket valami rendes ruhában látni. Egyszerűen nevetséges, ahogy Marilla járhatja. Már többször a nyelvem hegyén volt, hogy szóljak neki. Csakis azért fogtam be a szám, mert Marilla szemmel láthatólag nem kér a tanácsomból, és azt képzelem, vénlány létére többet tud a gyereknevelésről, mint én. De nem csodálkozom. Az emberek már csak ilyenek. Az, aki már felnevelt egyet-kettőt, tudja, hogy nincs két egyforma gyerek, ahogy nincs két egyforma módszer sem. Akinek meg ez az első, azt hiszi, hogy olyan ez, mint az egyszerű – egy meg egy az mindig kettő. De egy hús-vér gyereknél nem sokra megy az ember a fejszámolással! Ez az, amit Marilla nem tud. Gondolom, alázatosságra próbálja Anne-t nevelni ezekkel a ruhákkal, pedig valószínűleg csak az irigység és az elégedetlenség magvait veti el benne. Biztos, hogy a gyerekek elég jó a szeme ahhoz, hogy észrevegye a különbséget maga meg a többi lány között. De hogy éppen Matthew-nak tűnjön fel! Hatvan év alvás után kezd végre felébredni.

Marilla látta, hogy Matthew töri a fejét valamiben, csak az okát nem sejtette egészen szentestéig, amikor Mrs. Lynde áthozta az új ruhát. Marilla egészében véve jól viselte, bár láthatólag nem nagyon hitte el Mrs. Lynde tapintatos magyarázatát, hogy csupán azért varrta ő a ruhát, mert Matthew félt, hogy Anne előtt nem maradna rejtve a meglepetés, ha Marilla készítené.

– Úgy, szóval ezért járkált Matthew olyan titokzatos képpel, és ezért vigyorgott magában, mint egy kutya, aki csontot talált? – zsémbelődött, ugyanakkor elnézés érződött a hangjában. – Tudtam, hogy valami ostobaságon jár az esze. Szerintem ugyan Anne-nek nem volt szüksége több ruhára. Idén ősszel hármat is kapott, mindegyik meleg és tartós; ezenfelül bármi merő pazarlás. Egy blúzra való kitelne csak azokból a puffos ujjakból; én mondom, Matthew, hogy csak a gyerek hiúságát legyezgeted velem, pedig máris többet páváskodik a kelleténél, No de remélem, végre elégedett lesz, mert mióta csak divatba jött, ilyen ujjakért ácsingózik, bár azóta, hogy egyszer megemlégtette, többet szóba sem hozta. Évről évre nagyobb és nevetségesebb lesz ez a puffos ujj, az idén meg már akkora, mint egy léggömb. Jövőre a viselőik már csak oldalvást férnek be az ajtón.

Karácsony reggelén szépséges fehérségre ébredtek Avonlea lakói, akik a szokatlanul enyhe decemberi időjárás miatt már nem is reménykedtek a fehér karácsonyban, s lám, mégis esett az éjszaka annyi hó, ami fehérré varázsolta a tájat. Anne boldogan kukucskált ki a befagyott ablakon. A Kísértetjárta Erdő fenyőfáit mintha porcukorral fújták volna be, a nyírfák és a vadcseresznyék gyöngyházfénnyel csillogtak, a behavazott szántás, mint megannyi fehérén mosolygó gödröcske húzódott a láthatárig, és a csípős tiszta levegőt szinte harapni lehetett. Anne dalolva futott le a földszintre, hangja betöltötte az egész házat.

– Boldog karácsonyt, Marilla! Boldog karácsonyt, Matthew! Ugye, milyen gyönyörű karácsonyunk van? Annyira boldog vagyok, hogy havazott! Hó nélkül nem is igazi az ünnep. Nem szeretem a fekete karácsonyt – csupa szürke meg fakóbarna minden. Nem is értem, miért hívják feketének. Nahát, Matthew, ez az enyém? Jaj, Matthew!

Matthew szégyenlős zavarral kibontotta a ruhát a papírcsomagolásból – miközben vetett Marillára egy mentegetődző pillantást –, és átnyújtotta Anne-nek. Marilla úgy tett, mintha teljesen lefoglalná, hogy a teáskannába tölti a vizet, de megvető arckifejezése ellenére a szeme sarkából érdeklődéssel figyelte a jelenetet.

Anne átvette az ajándékot, és egy darabig áhítatos csendben bámulta. Istenem, de szép is volt: a lágy, selymes fénnel csillogó, puha, barna félselyem, a csinosan húzott, fodros szoknya, a legújabb divat szerint szedett felsőrész, a nyaknál egy lehetlenyi csipkefodorral. De a legszebb az ujjá volt, amely úgyszólván feltette rá a koronát: a hosszú, könyékig érő kézelő folytatásaként a két gyönyörűséges puff, melyeket több húzás és barna selyemmasnik is díszítettek.

– Tessék, a karácsonyi ajándékod, Anne – mondta Matthew pironkodva. – Nono, Anne, hát nem tetszik? Na... na... mi baj?

Anne szemét ugyanis elfutották a könnyek.

– Még hogy tetszik-e? De mennyire, hogy tetszik, Matthew! Egy székre fektette a ruhát, és összecsapta a kezét.

– De hisz ez tökéletes! Ó, meg sem tudom köszönni. Micsoda ujjak! Olyan, mint egy csodálatos álom.

Ezen a ponton már Marilla is közbeszólt:

– Jó, jó, de ülünk már le reggelizni! Meg kell, hogy mondjam, Anne, hogy szerintem semmi szükség sem volt erre a ruhára, de ha már Matthew megajándékozott vele, vigyázz rá nagyon! Mrs. Lynde itthagytott neked egy hajszalagot is; barna, akár a ruhád. Gyere, ülj asztalhoz!

– Lehet, hogy enni sem tudok az örömtől – ujjongott a kislány. – Egy ilyen szívdobogtató pillanatban olyan prózai dolog reggelizni! Legszívesebben egész idő alatt a ruhán legeltetném a szemem. Úgy örülök, hogy a puffos ujj még nem ment ki a divatból! Soha nem éltem volna túl, ha hamarabb megy ki,

mint hogy én viselhetném. Tudja, Marilla, úgy éreztem volna, hogy sohasem lehetek teljesen elégedett. Milyen kedves Mrs. Lynde-től, hogy nekem adta ezt a szalagot. Ezt csak kivételesen jó magaviselettel hálálhatom meg. Ilyenkor nagyon bánt, hogy nem viselkedem mintaszerűen, de valahogy nehéz betartani, amit az ember megfogad, amikor leküzdhetetlen kísértések keresztezik az útját. De megígérem, hogy e perctől külön erőfeszítéseket fogok tenni.

Alighogy véget ért az ünnepi alkalomhoz nem illő reggeli, Diana tűnt fel vidám piros kis kabátban. Anne elébe szaladt a lejtőn.

– Boldog karácsonyt, Diana! Olyan boldog vagyok! Mutatok valami gyönyörűt. Egy csodaszép ruhát kaptam Matthew-tól, ilyen ujjakkal! Szébbet el sem tudnék képzelni!

– Én is hoztam ám neked valamit – lihegte a futástól kifulladásra Diana. – Tessék, ezt a dobozt. Josephine néni küldött egy halom ajándékot, s ez is köztük volt, neked szánta. Már az este áthoztam volna, de csak sötétedés után érkezett meg, és mostanában, nem tudom, miért, de nem szívesen vágok át sötétben a Kísértetjárta Erdőn.

Anne kibontotta a dobozt, és belekukucskált. Először egy lapot pillantott meg: „Anne-nek, Boldog Karácsonyt!” – ez állt rajta, alatta pedig egy pár finom kis puha glaszécipő lapult, elől gyönggyel kivarrva, csillogó csattal és szaténmasnival díszítve.

– Ó, Diana! Nem hiszem el! Ez már túl sok is a jóból – kiáltotta Anne. – Biztosan álmodom.

– Nagy szerencse, hogy éppen ezt küldte – mondta Diana gyakorlatiasan. – Így most nem kell kölcsönkérdned Ruby cipőjét, annál is inkább, mert két számmal nagyobb a méretednél, és ki hallott már csoszogó tündérről? Josie Pye is örülni fog.

Jut eszembe, képzelj, tegnapelőtt este Rob Wright hazakísérte a próbáról Gertie Pye-t. Mit szólsz hozzá?

Aznap az izgalom a tetőfokra hágott az avonlea-i ifjúság körében: sor került a nagyterem feldíszítésére és az utolsó főpróbára.

Este pedig lezajlott – hatalmas siker mellett – a várva várt hangverseny. A terem zsúfolásig megtelt, az előadók kitűnően szerepeltek, de még az irigyei – így Josie Pye – sem tagadhatták, hogy az est igazi fénypontja Anne volt.

– Ugye, csodálatos este volt? – sóhajtott fel Anne, amikor a sötét, csillagos ég alatt Dianával hazasétáltak.

– Jól sikerült – felelte a tárgyilagos Diana. – Azt hiszem, talán tíz dollárt is összehoztunk. Erről jut eszembe, Mr. Allan riportot fog írni róla a charlottetowni újságokban.

– Jaj, Diana, lehet, hogy nyomtatásban látjuk majd a nevünket? Már a gondolatától is olyan izgatott leszek! Tökéletes volt a szólód. Még nálad is büszkébb voltam, amikor visszatapsoltak. Azt mondtam magamban: „Ez az én legjobb barátnőm, akit ilyen megtiszteltetés ér”.

– A te szavataid is viharos sikert arattak. A szomorú hangulatú különösen szép volt.

– Jaj, pedig olyan ideges voltam! Amikor Mr. Allan engem szólított, nem is tudom, hogy botorkáltam fel a színpadra. Úgy éreztem, mintha millió szem tapadna rám, sőt át is látnának rajtam, és egy szörnyű pillanatig azt hittem, el sem tudom majd kezdeni. De aztán a mesés puffos ujjaimra gondoltam, és ebből bátorságot merítettem. Tudtam, hogy fel kell nőnöm a puffos ujjakhoz. Így aztán belefogtam, de a hangom mintha a terem végéből jött volna. Tisztára papagájnak éreztem magam. Kész szerencse, hogy annyit gyakoroltam a szavakat a padláson, különben sosem tudtam volna előadni a közönség előtt. Jól nyögdecselem?

– De még mennyire, remekül csináltad – bizonygatta Diana.
– Amikor leültem, láttam, hogy az öreg Mrs. Sloane a köny-
nyeit törölgeti. Jó volt látni, hogy sikerült megindítanom
valakit. Szörnyen romantikus dolog részt venni egy hangver-
senyen, ugye? Emlékezetes este volt.

– És mit szólsz a fiúk jelenetéhez? – kérdezte Diana. – Gil-
bert Blythe egyszerűen káprázatos volt! Anne, igazán nem szép
tőled, ahogy Gillel bánasz. Várj csak, mindjárt mesélek valamit!
Amikor a tündérajelenet után leszaladtál a színpadról, elvesz-
tetted az egyik rózsád. Láttam, amint Gil felveszi, és a szivar-
zsebébe tűzi. Tessék, ehhez mit szólsz? Amilyen romantikus
vagy, ennek biztosan örülsz.

– Semmit sem jelent számomra, amit az a személy csinál
– válaszolta Anne fensőbbbségesen. – Még egy gondolatot sem
fecsérlek rá.

Anne már régen lefeküdt, amikor Marilla és Matthew – akik
legalább húsz éve nem voltak hangversenyen – még mindig a
konyhai tűz előtt beszélgettek.

– Nos hát, asszem, a mi Anne-ünk nem maradt el a többiek
mögött – büszkélkedett Matthew.

– Így van – ismerte el Marilla. – Eszes kislány, Matthew. És
igazán csinos volt. Kezdetben ellene voltam ennek az egész
hangversenyeknek, de azt hiszem, végül is nem származott
belőle baj. Mindenesetre büszke voltam rá, bár ezt nem fogom
az orrára kötni.

– Nos hát, én is büszke voltam rá, de meg is mondtam neki,
mielőtt felment lefeküdni – jelentette ki Matthew. – Szerintem
törnünk kéne egy kicsit a fejünket, Marilla. Talán valami jobb
is akadna a számára, mint az avonlea-i iskola.

– Erre még bőven van időnk – nyugtatta meg Marilla. – Még
csak tizenhárom lesz márciusban. De éppen ma este vettem
észre, milyen nagylány már. Mrs. Lynde egy cseppet túl hosz-

szúra csinálta a ruháját, talán ettől látszott olyan magasnak. Jól fog az esze, és talán az lesz a legjobb, ha egy kis idő múlva beíratjuk a Királyi Akadémiára. De egy-két évig ez még szóba sem jöhet.

– De abból azért mégsem lesz baj, ha meghányjuk-vetjük magunkban a dolgot – morfondírozott Matthew. – Az ilyesmit alaposan át kell gondolni.

Karácsony a Vörös-dombon

– Hát persze, hogy jön a Téliapó! – jelentette ki magabiztosan Jimmy Martin. Jimmy tízéves volt, és tízévesen az emberben túlteng az önbizalom. – Muszáj eljönnie, mivel szenteste van, és eddig is mindig eljött. Ezt ti is tudjátok, nem, ikrek?

Igen, az ikrek ezt mind tudták, és Jimmy magabiztos kijelentésén felvidulva a maradék kétségeik is szertefoszlottak. Egy rettenetes pillanatban ugyanis Theodora felsóhajtott, és azt mondta, nem szabad nagy csalódást érezniük, ha a Téliapó az idén mégsem jön el, hisz nagyon gyenge volt a termés, és lehet, hogy nem tud majd elég ajándékot hozni.

– Ugyan! Az semmit sem számít a Téliapónak – vágott vissza Jimmy. – Te is nagyon jól tudod, Theodora Prentice, akár csak én, hogy a Téliapó gazdag, akár rossz a termés, akár nem. Három éve, apa halála előtt is rossz volt, a Téliapó mégis eljött. Valószínűleg az ikrek nem is emlékeznek rá, mert még kicsik voltak, de én igen. Természetesen eljön a Téliapó, egy percig se aggódjatok. És hoz nekem korcsolyát, nektek meg babát. Tudja jól, hogy várjuk, mert múlt héten levelet is írtunk neki, és feldobtuk a kéménybe. És lesz cukorka meg dió, és mama bement a városba pulykáért. Én mondom nektek, prima karácsonyunk lesz!

– Ne használj a karácsonyra ilyen alvilági szavakat, Jimmy – sóhajtotta Theodora. Képtelen volt tovább rontani várakozásteljes örömüket, és talán Elizabeth néni mégis megoldja majd a dolgot, ha a csikót jó áron el tudja adni. De Theodorát fájó kételyek gyötörték, és ismét nagyot sóhajtott, amikor az abla-

kon át a prérin átkanyargó ösvényre pillantott, amit vörösre festett a lenyugodni készülő nap.

– Mindenki így sóhajtozik, amikor betölti a tizenhatot? – kérdezte kíváncsian Jimmy. – Tizenöt évesen még nem sóhajtoztál így, Theodora. Jobb szeretném, ha nem csinálnád! Olyan furcsa érzésem támad tőle, és ez cseppet sem kellemes.

– Rossz szokás, amit csak mostanában vettem fel – próbálta nevetéssel elütni a választ a lány. – Tudod, Jimmy, az öregek néha különösen viselkednek.

– A tizenhat már rémesen öreg, nem? – tűnődött el Jimmy. – Tudod, mit? Elmondom, mit teszek majd én, ha tizenhat leszek. Visszafizetem a jelzőlogkölcson, és veszek anyának egy selyemruhát, meg egy zongorát az ikreknek. Rém előkelő lesz, nem? Megtehetem majd, mert felnőtt férfi leszek. Persze, ha csak lány volnék, nem tehetném meg.

– Remélem, kedves, jó és bátor férfi válik majd belőled, aki támasz lesz az édesanyjának – válaszolta halkán Theodora, majd letelepedett a barátságosan pattogó tűz mellé, és ölébe vette a dundi ikreket.

– Ó, sose félj, nagyon jó leszek hozzá – bizonygatta Jimmy, és kényelmesen elhelyezkedett a tűzhely előtti kis prémszőnyegen – egy coyote bőréen, amit az édesapja négy éve lőtt. – Szerintem mindenkinek jónak kell lennie az édesanyjához, hiszen mindenkinek csak egy van belőle. De most mesélj valamit, Theodora! Egy vidám történetet, amiben sok a verekedés meg a harc, de kérlek, ne haljon meg benne senki! Szeretem a harcos történeteket, de csak akkor, ha mindenki ép bőrrel ússza meg.

Theodora felkacagott, és az 1885-ös Riel-féle lázadásról kezdett mesélni, aminek két előnye is volt: igaz történet volt, és ráadásul izgalmas is. Besötétedett, mire befejezte, és az ikrek

már elbóbiskoltak, de Jimmy mindvégig tágra nyílt, csillogó szemmel hallgatta.

– Nagyszerű volt! – sóhajtott fel élvezettel. – Mondj még egyet!

– Nem lehet, ideje lefeküdni – jelentette ki határozottan Theodora. – Tudod, mi a szabály: egy este egy mese.

– De szeretnék fennmaradni, míg anya haza nem ér – nyűgösködött Jimmy.

– Szó sem lehet róla. Lehet, hogy csak nagyon későn lesz itthon, mert meg kell várnia Mr. Portert, hogy beszélhessen vele. Mellesleg te is tudod, mikor jön a Télapó, már ha egyáltalán jön. Ha erre hajt, és azt látja, hogy ti, gyerekek még fent vagytok ahelyett, hogy mélyen aludnátok, lehet, hogy továbbmegy, és be sem néz ide.

Ez az érv végre hatott.

– Rendben van, lefekszünk. De előbb kiakasztjuk a harisnyáinkat. Hozzátok a tieteket is, ikrek! – parancsolt Jimmy a testvéreire.

Az ikrek izgatottan eltotyogtak, és legjobb harisnyájukkal tértek vissza, amit Jimmy felakasztott a kandallópárkányra. Amint készen lettek, engedelmesen eltrappoltak az ágyba. Theodora még egyet sóhajtott, és az ablakhoz ült, ahonnan zavartalanul leshette Mrs. Martin hazatértét és a holdfényben fürdő prérít, és közben még kötögethetett is.

Félt, hogy a kedves olvasó a rengeteg sóhajtozásból azt a következtetést vonja le, hogy Theodora igencsak búskomor és elkeseredett ifjú hölgy volt, pedig a valóságban Theodora messze állt ettől a képtől. Egész Saskatchewanban ő volt a legvidámabb, legbátrabb tizenhat éves lány, amit csillogó barna szeme és rózsás, gödröcskés arca is ékesen bizonyított, és sóhajai nem önmaga miatt szálltak, hanem mert attól félt, hogy a gyerekek csalódní fognak. Tudta, mennyire összetöri majd a

szívüket, ha a Téalapó nem látogat el hozzájuk, és türelmes, dolgos édesanyjuknak ez mennyire fog fájni.

Theodora öt éve költözött George bácsikájához és Elizabeth nénikéjéhez a vörös-dombi kis faházba. Édesanyja akkor halt meg, és a nála jóval idősebb Donald bátyján kívül nem maradt senkije, Donaldot viszont elragadta a klondike-i aranyláz. Martinék szegények voltak, de boldogan befogadták kis unokahúgukat, Theodora pedig azóta itt élt, mint nagynénje jobbkeze és a gyerekek szeretett játszótársa. George bácsi két évvel korábban bekövetkezett haláláig nagyon boldogan éltek, de attól fogva nehéz idők jártak a kis családra, és bár Mrs. Martin és Theodora minden tőlük telhetőt elkövettek, elkeserítően nehéz volt eltartaniuk a családot, kivált az idén, amikor rossz volt a termés. Theodora és a nagynénje minden lehetséges áldozatot meghoztak a gyerekekért, és így eddig Jimmy meg az ikrek nem érezték még a szorongató szükségét.

Hétkor Theodora meghallotta Mrs. Martin lovának csengőjét, és azonnal elébeszaladt. – Menjen csak be, nénikém, és melegedjen meg – mondta határozottan. – Én majd bekísérem és kifogom Nedet.

– Kemény hideg van ma este – panaszkodott Mrs. Martin fáradtan. A hangjából csüggedés csendült ki, ami kétségbe ejtette Theodorát.

– Attól tartok, holnap nem lesz karácsonyuk a gyerekeknek – gondolta szomorúan, miközben Nedet az istállóba vezette. Amikor visszament a konyhába, Mrs. Martin a tűznél ült, arcát átfagyott tenyerébe temette, és válla rázkódott a zokogástól.

– Jaj, ne, nénikém, ne tegye! – kiáltott fel ösztönösen Theodora. Ritkán látta talpraesett nénikéjét sírni. – Fázik, elfáradt... máris főzök egy finom teát!

– Nem erről van szó – mondta Mrs. Martin megtört hangon. – Láttam a harisnyákat a párkányon. Jaj, Theodora, semmit

sem tudtam venni a gyerekeknek, semmit! Mr. Porter csak negyven dollárt adott a csikóért, és amikor kifizettem a számlát, az elengedhetetlenül szükséges dolgokra is alig maradt pénzem. Gondolom, hálásnak kellene lennem, hogy legalább ezeket megvehettem! De megszakad a szívem, ha a gyerekek holnapi csalódottságára gondolok! Talán már sokkal hamarabb meg kellett volna mondanom nekik, de abban reménykedtem, hogy többet kapok a csikóért. Persze butaság így elengednem magam. Teázzunk meg, aztán bújjunk ágyba! Legalább spórolunk a tűzifával.

Theodora gondolataiba merülve ment fel a szobájába. Kivett az asztalfiókjából egy dobozt, és az ablakhoz vitte. Nagyon szép kis arany medalion volt benne, amit keskeny kék szalagra fűztek. Theodora gyöngéden tartotta az ujjai közt, és komoly arccal nézte a holdsütötte tájat. Mondjon-e le a szívének oly kedves medalionról, amit Donaldtól kapott, mielőtt a bátyja Klondike-ba indult? Sosem hitte volna, hogy képes lenne ezt megtenni! A medalionon kívül szinte semmi sem maradt, ami Donaldra emlékeztette volna. A csinos, vidám, lelkes, melegszívű fivérére, aki szép arcán mosollyal, szívében hatalmas reményekkel kelt útra.

– Fogadd el ezt a medalliont, Isten Ajándéka – mondta vidáman (kedves szokása volt Theodorát neve gyönyörű jelentésén szólítani). Az emléktől elszorult a lány torka. – Láncot már nem tudtam venni hozzá, de amikor hazatérek, klondike-i aranyrögökből font láncot hozok neked!

Azzal elment. Az első két évben rendszeresen érkeztek tőle levelek. Aztán azt írta, hogy kitermelőkhöz csatlakozott, és a vadonba készülnek. Azután hallgatás következett, ami lassanként a kétség gyötrelmébe, majd reményvesztettségbe fulladt. Híre ment, hogy Donald Prentice meghalt. Az expedíció tagjai közül, akikkel együtt kelt útra, senki sem tért vissza. Theodora

rég lemondott arról, hogy viszontlátja, így a medalion még jobban a szívéhez nőtt.

De Elizabeth néni mindig olyan jó volt hozzá, szereti, és kedvesen bánik vele! Hát nem hozhat meg ennyi áldozatot érte? Dehogynem! Meg tudja tenni, és meg is teszi. Theodora eltökélten vetette fel a fejét. Kivette a két hajtincset – anyját és Donaldét – a medalionból (s közben tán még egy-két könnyecseppet is ejtett), majd sietve felhúzta legmelegebb kalapját és pelerinjét. Spencer csak hárommérföldnyire volt, egy óra alatt meg is járja, és mivel szenteste van, az üzletek sokáig vannak nyitva. Gyalog kell mennie, gondolta, mert Nedet már nem foghatja be ma este: a kancának az előző út feltörte a lábát. Elizabeth néni egyébként sem tudhatja meg, amíg le nem bonyolított mindent.

Titokban leosont, mintha rosszban sántikálna, majd kilépett a hideg estébe. Percekkel később már a holdfényes ösvényen sietett végig. Hatalmas, vakító fehérség vette körül, és az északi éjszaka fenséges szépsége és titokzatossága. Hideg volt és csend, de Theodora olyan sebesen szedte a lábát, hogy cseppet sem fázott. Vörös-dombtól Spencerig elhagyatott volt az út. Félúton Mr. Lurgan háza volt az egyetlen emberi lakhely.

Amikor Spencerbe ért, azonnal a városka egyetlen ékszerüzletébe sietett. A tulajdonos, Mr. Benson a nagybátyja barátja volt, és Theodora biztosra vette, hogy megveszi tőle a medaliont. A szíve mégis izgatottan vert, és kínosan gyorsan kapkodta a levegőt, amikor belépett az üzletbe. És ha mégsem veszi meg? – gondolta ijedten. Akkor Vörös-dombon idén nem lesz karácsonya a gyerekeknek.

- Jó estét, Miss Theodora – köszöntötte kurtán Mr. Benson.
- Miben állhatok a szolgálatára?
- Attól tartok, nem leszek szívesen látott ügyfél, Mr. Benson
- szabadkozott a lány bizonytalan mosollyal. – Ugyanis eladni

szeretnék, nem venni. Megvinné... hajlandó megvenni ezt a medaliont?

Mr. Benson az ajkát csücsörítve kézbe vette az ékszer, és megvizsgálta. – Nos, nem szoktam használt holmit vásárolni – jelentette ki –, de nincs ellenemre, hogy szívességet tegyek önnek, Miss Theodora. Négy dollárt adhatok ezért a csecsebecséért.

Theodora tudta, hogy a medalion sokkal többet ér, de a négy dollár elég volt arra, amit venni akart, és nem merte feljebb srófolni az árat. Pár perc múlva az ékszer Mr. Benson tulajdonába került, és Theodora a tárcájában négy ropogós, új dollárral a játékbolt felé sietett. Fél órával később már hazafelé igyekezett annyi csomaggal, ahányat csak elbírt: Jimmy kocsolyájával, az ikreknek két szép babával, dióval és cukorkával és egy szép kövér pulykával. Theodora magányos gyaloglása közben azzal vigasztalta magát, hogy elképzelte reggel a gyerekek örömét.

Mr. Lurgan háza után negyed mérföldre az ösvény megkerült egy nyárfaligetet. Amikor Theodora túljutott a kanyaron, döbbenten torpant meg. A lába előtt a földön egy férfi hevert. Nagy szőrmebunda volt rajta, szőrmesapkáját a fülére és a szemébe húzta. Mást sem lehetett látni az arcából, csak a bozontos szakállát. Theodorának fogalma sem volt, ki az, vagy honnan jött. De annyit rögtön látott, hogy eszméletlen, és egykettőre halálra fagy, ha valaki nem siet a segítségére. A prérin látható pata nyomok arra utaltak, hogy leesett a lováról, a ló pedig elszaladt, de Theodora nem sokat tételődött ezen, hanem visszarohant Lurganékhöz, és felverte a háznépet. Kis idő múlva Mr. Lurgan és a fia befogták a lovat a szánkó elé, és visszasiettek az ösvényhez, ahol a szerencsétlenül járt lovas feküdt.

Theodora tudta, hogy nincs szükség már a segítségére, mint ahogy azt is, hogy mielőbb haza kell érnie, így amint látta,

hogy az idegen jó kezekben van, folytatta útját. Nesztelenül settenkedett be a kis faházba, hangtalanul elhelyezte ajándékait a gyerekek harisnyáiban, a pulykát az asztalra tette, ahol Elizabeth néni reggel azonnal megtalálja, majd nagyon fáradtan, de nagyon boldogan bebújt az ágyba.

Áldozataért százszorososan kárpótolta az az öröm, amely másnap reggel a kis faházat betöltötte.

– Tyuhaj! – ujjongott boldogan Jimmy. – Nem megmondtam, hogy a Télapó eljön! Ó, micsoda gyönyörű korcsolya!

Az ikrek néma elragadtatásban ölelték magukhoz a babákat, de Elizabeth néni arckifejezése jelentette a lány számára a legnagyobb boldogságot.

Az ünnepi ebédet el kellett készíteni, és ebben valamennyien részt vettek. Éppen akkor, amikor Theodora nagy komolyan a sütőbe kukkantva kijelentette, hogy megsült a pulyka, egy szánkó kanyarodott a ház elé. Kopogtak, mire Theodora az ajtóhoz szaladt. Amikor ajtót nyitott, Mr. Lurgant pillantotta meg a nagydarab, szakállas, szőrmebundás fickó társaságában, akiben az előző éjszaka az ösvényen talált idegent ismerte fel. De valóban idegen volt-e? A vígan csillogó barna szempárban mintha lett volna valami ismerős. Theodorával forogni kezdett a világ.

– Donald! – lehelte. – Jaj, Donald!

És máris sírva és nevetve vetette magát a nagydarab fickó kitárt karjaiba.

Valóban Donald volt az. Egy félórán át egymás szavába vágva ömlött belőlük a szó, és a pulyka biztos szénné ég, ha Mr. Lurganban – aki mindannyiuk közül a legkevésbé volt izgatott – nincs akkora lélekjelenlét, hogy kivegye a sütőből, és kitegye a tűzhelyre.

– Ha belegondolok, hogy téged láttalak tegnap este, és meg sem fordult a fejemben, hogy te vagy az! – hadarta Theodora.

– Jaj, Donald, mi is történt volna, ha nem megyek be a városba!

– Biztosan halálra fagytam volna – válaszolta józanul Donald. – Tegnap este az utolsó vonattal értem Spencerbe. Úgy éreztem, azonnal ide kell jönnöm, képtelen voltam kivárni a reggelt. De hiába ígértem pénzt, hiába könyörögtem, nem kaptam kocsit, ami kihozott volna, mivel szenteste volt, és egyetlen szabad fogat sem akadt. Ezért indultam el lóháton. De a liget mellett a lovam megijedt valamitől, és vadul hátrahőkölt. Éppen elbóbiskoltam a nyeregben, és terád gondoltam, így egy szempillantás alatt a földre zuhantam. Gondolom, beverhettem a fejemet. Mindenesetre arra tértem magamhoz, hogy Mr. Lurgan konyhájában vagyok. Nem sérültem meg komolyan, csak a fejem meg a vállam fáj egy kicsit. De mekkorát nőttél, Isten Ajándéka! El sem hiszem, hogy te vagy a kishúgom, akit négy éve itt hagytam! Gondolom, azt hitted, meghaltam, ugye?

– Igen. De hol jártál, Donald?

– Nos, északra mentem egy kutatócsapattal. Az első évünk nagyon nehéz volt, és néhányan sosem tértek vissza. És nem is olyan helyen voltunk, ahol lépten-nyomon postahivatalok vannak, nekem elhiheted. Aztán amikor kétségbeesésünkben már majdnem feladtuk, váratlanul gazdag lelőhelyre bukkantunk. Haza is hoztam egy csinos kis halmot magammal, és ebben a kis faházban most már minden jóra fordul, Isten Ajándéka! Nem kell többet a jelzalog miatt aggódnod, kedvesem!

– Úgy örülök! – mondta csillogó szemmel Theodora. – Elsősorban a néni miatt. De a legeslegjobb, hogy végre itthon vagy, Donald! Olyan boldog vagyok, hogy azt sem tudom, mit mondjak vagy mit tegyek!

– Gondolom, asztalhoz ülhetnék – jegyezte meg sértett

hangon Jimmy. – A pulyka már jéggé hűlt, én meg rögtön éhen halok. Egy perccel sem bírom tovább a koplalást.

Nagyot nevettek és asztalhoz ültek, és olyan boldog karácsonyi ebédjük volt, mint a kis faházban még soha.

A Young családi viszály vége

Egy héttel karácsony előtt Jean néni írt Elizabethnek, és meghívta őt, Albertát, valamint engem karácsonyi ebédre Monksheadbe. Örömmel fogadtuk el az invitálását. Jean néni és Norman bácsi elragadó emberek voltak, és tudtuk, hogy nagyszerűen érezzük majd magunkat. Egyébként is alig vártuk, hogy lássuk Monksheadet, ahol apa a gyerekkorát töltötte, a régi Young-gazdaságot, ahol megszületett és felnőtt, és ahol William bácsi még most is élt. Apa nem mesélt róla sokat, de tudtuk, hogy nagyon szereti, és legalább egy pillantást szeretünk volna vetni arra, amit Alberta néni legszívesebben úgy emlegetett, hogy „az ősi családi fészek”.

Mivel Monkshead csak hatvan mérföldre feküdt tőlünk, és mint mondtam, William bácsi még most is ott élt, okkal kérdezhetné bárki, mi akadályozott meg eddig bennünket, hogy annyiszor látogassunk el oda és a gazdaságba, ahányszor csak akarunk. És azonnal meg is adom a választ: egy családi viszály.

Apa és William bácsi rossz viszonyban voltak, jobban mondva semmilyenben sem, és ez emberemlékezet óta így volt. Young nagypapa halála után elkeseredett veszekedés tört ki a birtok felett. Apa beismerte, hogy ő legalább annyira vétkes volt benne, mint William bácsi, de Emily néni szerint William bácsi sokkal jobban hibáztatható volt, és botrányosan viselkedett apával szemben. Mint elmondta, apa később, amikor egy kicsit lehiggadt, felkereste a bácsit, és megkérte, hogy legyenek ismét barátok, de William bácsi szó nélkül – és mint Emily néni megjegyezte, a hamisítatlan Young-indulattól sisteregve

– hátat fordított neki, és bement a házba. Emily néni anyánk nagynénje, és nem rajong a Youngokért, kivéve apát és Norman bácsit.

Ezért nem látogattunk el soha Monksheadbe. Sosem találkoztunk William bácsival, és mindig valamiféle emberevő óriásként élt a képzeletünkben, már ha egyáltalán eszünkbe jutott. Gyerekkorunkban Margaret Hannah, az öreg dajkánk azzal ijesztgetett minket, ha rosszkodtunk, hogy baljóslatúan megjegyezte: – Ha rosszak vagytok, William bácsikátok gyün, oszt fülön csíp benneteket!

Hogy mi lesz, ha „gyün, oszt fülön csíp”, azt sosem részletezte, mert valószínűleg úgy okoskodott, hogy az ismeretlen mindig rémisztőbb, mint az ismert. Akkoriban az volt a magánvéleményem, hogy olajban fog megfőzni, és leszopogatja a csontjainkat.

Norman bácsi és Jean néni évekig éltek nyugaton. Három hónappal az idei karácsony előtt keletre jöttek, vettek egy házat Monksheadben, és ott telepedtek le. Egyszer ellátogattak hozzánk, aztán apa, anya és a fiúk jártak náluk, de mi hárman nem tartottunk velük, így most kellemes izgalommal gondoltunk arra, hogy ott tölthetjük a karácsonyt.

Karácsony reggelén csodálatos időre ébredtünk: minden csupa fehér volt, mint a gyöngy, és kristálytisza, akár a gyémánt. A hétórás vonattal kellett indulnunk, mert tizenegyig nem volt több, és nyolc harmincra már Monksheadben is voltunk.

Amikor leszálltunk, az állomásfőnök megkérdezte, hogy mi vagyunk-e a Young kisasszonyok. Alberta beismerte, hogy így van, mire az állomásfőnök így folytatta: – Akkor ez a levél önöknek szól.

Elvettük a levelet, és rossz előérzettől eltelve bementünk a váróterembe. Vajon mi történt? Norman bácsi és Jean néni

skarláttal ágynak estek, és most el vannak zárva a külvilágtól? Vagy betörők jártak a házban, és kifosztották a karácsonyi ételekkel megrakott kamrát? Elizabeth felnyitotta a borítékot, és hangosan felolvasta a levelet. Jean néni írta, és a következő állt benne:

Kedves lányok!

Nagyon sajnálom, hogy csalódást kell okoznom, de igazán nem tehetek róla. Hírt kaptam Streathamből, hogy a nővéremet súlyos baleset érte, és kritikus az állapota. Nagybátyáttal azonnal oda kell sietnünk; a nyolcórás expresszrel utazunk. Tudom, hogy ti már korábban elindultatok, így semmi értelme, hogy távira tozzunk. Szeretném, ha azonnal a házukhoz sietnétek, és kényelembe helyeznétek magatokat. A kulcsot a konyha-lépcső alatt találjátok, a kamrában pedig minden elő van készítve az ebédhez. A harmadik polcon két mazsolás kenyér van, a karácsonyi pudingot csak fel kell melegíteni. Az ebédlő-asztalon mindnyájatoknak hagytunk egy kis karácsonyi apróságot. Remélem, vidáman töltitek az időt, és amint visszajövünk, ismét meglátogattok majd bennünket.

Sietős és szerető nagynénétek:

Jean

Csalódottan néztünk össze, de mint Alberta felhívta a figyelmünket, be kellett érniünk ezzel, mivel a délután ötórás vonat előtt lehetetlen volt hazajutnunk. Ezért hát nehézkesen kivonultunk az állomásfőnökhöz, és akadozva megkérdeztük, meg tudja-e mutatni az utat Mr. Norman Young házához.

Barátságtalan ember volt, éppen a ceruzájával meg a noteszével babrált, és valami áruszállítással bíbelődött. Épp csak

annyi időre tüntetett ki a figyelmével, amíg ceruzájával a megfelelő irányba mutatott, és vontatottan így szólt: – Youngé? Látják azt a piros házat a dombon? Hát az az.

A piros ház vagy negyedmértöldnyire feküdt az állomástól, és jól látszott onnan. Így hát el is indultunk felé. Amikor közelebb értünk, a ház takarosnak és csinosnak bizonyult. Gyönyörű öreg fákkal beültetett, rendezett kert vette körül.

Megtaláltuk a kulcsot a konyhalépcső alatt, és bementünk. A tűz kialudt, és valahogy minden lehangolóbban festett, mint ahogy számítottam rá. Bevallom, azonnal az ebédlőbe siettünk, hogy megnézzük az ajándékainkat.

Három csomag feküdt az ebédlőasztalon: két kisebb meg egy nagyobb, de amikor a nevünket kerestük rajtuk, semmit sem találtunk.

– Jean néni nyilván siettében és izgalomban elfelejtette ráírni a nevünket – mondta Elizabeth. – Nyissuk ki, és a tartalmukból talán majd kikövetkeztetjük, melyik kié.

Elismerem, nagyon meglepődtem, amikor kibontottuk őket. Tudtuk, hogy Jean néni szép holmikát szokott ajándékozni, de ilyesmire nem számítottunk. Volt egy pompás nyestgallér, egy csinos kis aranyóra, és egy türkizzel kirakott arany karlác.

– A gallér bizonyára a tied, Elizabeth, mert Marynek meg nekem már van ilyenünk, és Jean néni tudja ezt – mondta Alberta –, az óra a tied, Mary, mert nekem már van, így a karkötő csak az enyém lehet. Nos, mindegyik igazán csodás ajándék.

Elizabeth rögtön fel is tette a gallért, és a tálaló tükre előtt parádézott. A tükör olyan poros volt, hogy kénytelen volt elővenni a zsebkendőjét, és megtörölni, hogy lássa magát. A szobában mindenütt vastagon állt a por. A csipkefüggönyök olyanok voltak, mintha évek óta nem mosták volna őket, és az egyikén még egy egy szabálytalan lyuk is éktelenkedett. Akaratla-

nul is elcsodálkoztam, mert Jean néni kifogástalan háziasszony hírében állt, azonban egy szót sem szóltam, mert anya belénk sulykolta, hogy rossz modorra vall kritikus megjegyzéseket tenni egy olyan házban, ahol vendégeskedünk.

– Nos, lássunk hozzá az ebéd főzéshez – jelentette ki Alberta gyakorlatiasan, majd csuklójára kapcsolta a karkötőt, és a hatást csodálta.

Kimentünk a konyhába, ahol Elizabeth – akinek ez az egyik specialitása – meggyújtotta a tüzet, míg én Albertával a kamrát derítettem fel. Ott találtuk az ebédhez valókat, ahol Jean néni mondta. Volt egy szép töltött pulyka, meg rengeteg zöldség. A mazsolás kenyerek is a helyükön voltak, bár rajtuk kívül ezt szinte semmiről sem lehetett a kamrában elmondani, mert akkora volt a rendetlenség, hogy attól egy rendszerető embernek hetekig lidérces álmai lettek volna. – Életemben nem... – kezdte Alberta, de aztán rögtön el is hallgatott, bizonyára eszébe jutott az anyai intelem.

– Hol a karácsonyi puding? – kérdeztem, hogy biztonságosabb mederbe tereljem a beszélgetést.

De sehol sem akadtunk a nyomára, így arra gondoltunk, biztos a pincében van. Csakhogy a pinceajtót lelakatolták.

– Nem baj – legyintett Elizabeth. – Hisz egyikünk sem rajong a karácsonyi pudingért. Csak azért esszük, mert így kívánja a hagyomány. A mazsolás kenyér sokkal inkább a kedvünkre van.

Gyorsan betettük a pulykát a sütőbe, és hamarosan egyre vígabban éreztük magunkat. Jól mulattunk, miközben oda-készítettük az ebédet, és tökéletesen otthon éreztük magunkat, ahogy Jean néni kívánta. Tüzet raktunk az ebédlőben, és szépen leporoltunk mindent. Semmit sem találtunk, ami portörölőre emlékeztetett, így a zsebkendőnkkel takarítottunk. Mire végeztünk, a szoba egész csinos lett, mivel a bútorok igazán muta-

tósak voltak, de a zsebkendőink... nos, azokról jobb nem beszélni!

Megterítettünk néhány szép tányérral, amelyekre ráakadtunk. A tálalószekrény fiókjában csak egyetlen hosszú terítő volt, azon is három lyuk tátongott, de tálakkal elfedtük a hiányosságokat, és középre még egy cserepes pálma is került asztaldísznek. Egy órára elkészült az ebéd, és mi is kellően megéheztünk. Az asztal nagyon szépen festett, amikor köré telepedtünk.

Alberta már éppen nekikészült, hogy villáját a pulykába szúrja, és szeletelni kezdjen – mivel ez meg az ő specialitása volt –, amikor nyílt a konyhaajtó, és belépett valaki. Mielőtt megmoccanhattunk volna, egy szőrmebundás, nagydarab, csinos, pofaszakállas férfi jelent meg az ebédlőajtóban.

Cseppet sem ijedtem meg. Tiszteletreméltónak látszott, és úgy véltem, Norman bácsi valamelyik közeli barátja lehet. Udvariasan felálltam, és jó napotál köszöntöttem.

Szegény embernek leesett az álla. Rólam Albertára, majd Elizabethre, majd ismét rám nézett, mintha nem hinne a szemének.

– Mr. és Mrs. Young nincsenek itthon – magyaráztam megszánva szerencsétlent. – Ma reggel Streathambe utaztak, mert Mrs. Young nővére nagyon beteg.

– Mit jelentsen ez? – morogta a férfi nyersen. – Ez nem Norman Young háza... hanem az enyém! William Young vagyok. És maguk kicsodák? És mit keresnek itt?

Némán zöttyentem vissza a székemre. Legelső mozdulatom az volt, hogy kezemmel eltakarjam az aranyórát. Alberta elejtette a szeletelőkést, és az asztal alatt kétségbeesetten igyekezett lehúzni az aranykarkötőt. Egyetlen szemvillanás alatt felfogtuk, micsoda szörnyű tévedés áldozatai lettünk! Én, a

magam részéről borzasztóan megrémültem. Margaret Hannah régi fenyegetései kitörölhetetlenül emlékezetembe vésődtek.

Végül Elizabeth emelkedett a helyzet magaslatára (ez ugyan is egy másik specialitása!). A legkevésbé sem gátolta az a tudat, hogy olyan ajándékot visel, amit nem neki szántak.

– Attól tartok, hibát követtünk el – jelentette ki olyan méltósággal, amit még ijedtemben is megcsodáltam –, és nagyon sajnáljuk. Mr. és Mrs. Norman Young meghívtak bennünket karácsonyra, de amikor leszálltunk a vonatról, egy levelet adtak át nekünk, amelyben az állt, hogy el kellett utazniuk, de arra kérnek bennünket, hogy menjünk a házukhoz, és érezzük otthon magunkat. Az állomásfőnök azt mondta, hogy ez a házuk, így idejöttünk. Még sosem jártunk Monksheadben, így nem tudtuk, hogy rossz helyre jöttünk. Kérem, bocsásson meg nekünk.

Addigra sikerült lekapcsolnom az órát, és – reményeim szerint – észrevétlenül az asztalra tettem. Alberta – mivel nem volt nála a karkötő kulcsa – nem tudta levenni a maga ajándékát, és most szégyenében paprikapirosan ült a helyén. William bácsinak azonban határozottan vidáman csillogott a szeme. Egyáltalán nem keltette emberevő óriás benyomását.

– Az én szempontomból jól sült el ez a kis tévedés – jegyezze meg. – Amikor hazajöttem, arra számítottam, hogy hideg házat és nyers ebédhez valókat találok, ehelyett ez vár! Igazán nagyon leköteleztek.

Alberta felállt, a kandallópárkányhoz ment, levette a karkötő kulcsát, és kikapcsolta a kis aranyláncot, majd William bácsihoz fordult. – Mrs. Young azt írta a levelében, hogy a karácsonyi ajándékainkat az asztalon találjuk, ezért biztosra vettük, hogy ezeket nekünk szánták – magyarázta elkeseredetten. – És most ha volna szíves elmagyarázni, hol lakik Mr. Norman Young, nem is lennénk tovább a terhére. Gyertek, lányok.

Elizabeth-tel nagy sóhajtozás közepette szedelőzködni kezdtünk. Természetesen nem tehattünk mást, de rettenetesen éhesek voltunk, és nem repestünk az örömtől, hogy most át kell mennünk egy másik üres házba, és meg kell sütnünk egy újabb pulykát.

– Várjanak csak – szólalt meg William bácsi. – Úgy érzem, ha már vették a fáradságot, és elkészítették az ebédet, úgy illik, hogy itt maradjanak, és segítsenek elkölteni. Úgy látszik, nagy divatba jöttek a balesetek mostanában. A házvezetőnőm fia is eltörte a lábát Westonban, így ma kora reggel át kellett vinnem oda szegény asszonyt. De, kérem, mutatkozzanak már be. Szeretném tudni, kinek köszönhetem ezt a kellemes meglepetést.

– Elizabeth, Alberta és Mary Young vagyunk, Green Villagéből – mondtam, és felpillantottam, hogy lássam, erre előbújik-e belőle a szörnyeteg.

De William bácsin az első pillanatban meglepetés, majd zavar tükröződött, ám hamar magához tért.

– Robert lányai? – kérdezte olyan hangon, mintha a világon a legtermészetesebb volna, hogy Robert lányai a házában tartózkodnak. – Szóval önök az unokahúgaim? Nagyon örülök, hogy megismerhetem magukat! Foglaljanak helyet, és amint kibújok a kabátomból, hozzá is láthatunk az ebédhez. Kíváncsi vagyok, olyan jó szakácsnők-e, mint egykor az édesanyjuk volt.

Asztalhoz ültünk, és így tett nagybátyánk is. Albertának végre lehetősége nyílt, hogy bemutassa hússzeletelési tudományát, mert William bácsi bevallotta, hogy ő bizony nem jeleskedik e téren, és pontosan ezért tart házvezetőnőt. Eleinte kicsit mereven és zavartan viselkedtünk, de hamarosan felengedtünk, mert nagybátyánk barátságos, szellemes és szórakoztató társaság volt. Meglepetten vettük észre, hogy nagyon jól érezzük

magunkat, ahogy William bácsi is. Amikor végeztünk az ebéddel, hátradőlt, és ránk nézett.

– Gondolom, abban a szellemben nevelkedtek, hogy irtózanak tőlem és mindentől, ami velem kapcsolatos? – tette fel a kérdést.

– Anya és apa részéről nem – vallottam be őszintén. – Soha nem volt egy rossz szavuk sem önre. De Margaret Hannah-nak annál inkább. Arra nevelt bennünket, hogy rettegjünk magától.

William bácsi nagyot nevetett. – Margaret Hannah rendíthetetlen ősi ellenségem – ismerte el. – Ostobán viselkedtem, vagy még annál is rosszabbul. Azóta is bánom. Én hibáztam. Képtelen voltam ezt az apjuknak is bevallani, de maguknak beismerem, és ha gondolják, mondják meg neki is.

– Örülni fog, ha megtudja, hogy már nem haragszik rá – lelkesedett Alberta. – Mindig is jó barátságban akart lenni magával, William bácsi, de úgy gondolta, még mindig keserűséget táplál iránta.

– Nem, nem, csak önfejtő büszkeség vezérelt – sietett megnyugtanni William bácsi. – Nos, lányok, mivel a vendégeim, a szórakoztatásukról is gondoskodnom kell. Előhozzuk a dupla szánt, és ma délután vidám szánkózásra indulunk! Ami azokat a csecsebecséket illeti, a maguké. Helybeli ifjú barátainknak vettem, de őket majd kárpótolom valami mással. Szeretném, ha elfogadnák tőlem. Az óra nagyon szépen festett a blúzán, Mary, és a karkötő is jól mutatott Alberta csinos csuklóján. Hálából csak annyit kérek, hogy öleljék meg hóbortos öreg nagybátyjukat.

Szívből jövő örömmel megöleltük, majd elmosogattunk, és szánkózni mentünk. Még időben sikerült visszaérnünk, hogy hazamenjünk az esti vonattal. William bácsi kikísért minket, és megígértette velünk, hogy visszatérünk, és egy hetet nála töltünk, amint a házvezetőnője visszajön.

– Egyikük talán át is költözhetne hozzám – javasolta. – Mondják meg az édesapjuknak, hogy megbocsátása zálogául küldje át az egyik lányát. Nemsokára fel is keresem, hogy ezt megbeszéljem vele.

Amikor hazaértünk, és beszámoltunk a történetekről, apa így szólt: – Hála istennek! –, és könnyek csillogtak a szemében. Nem várta meg William bácsi látogatását, hanem már másnap Monksheadbe utazott.

Alberta tavasszal William bácsihoz költözik. Jelenleg porrongyokat varr. És jövő karácsonykor nagy családi összejövétel lesz az ősi családi fészekben. Nem minden tévedés vezet rosszra.

Cyrilla néni karácsonyi kosara

Amikor Lucy Rose lefelé jövet találkozott a padlásra kapaszkodástól kipirult és lihegő Cyrilla nénikéjével, elkeseredésében halkán felsóhajtott a néni kövérkés karján lógó nagy fedeles kosár láttán. Lucy Rose évek óta – valójában azóta, hogy feltűzve kezdte hordani a haját, és hosszabb szoknyában járt – elszántan harcolt, hogy leszoktassa a nénit arról, hogy valahányszor Pembroke-ba megy, a kosarat is magával cipelje, de Cyrilla néni ettől még kitartóan ragaszkodott hozzá, és csak nevetett azon, amit Lucy Rose „finomkodó allűrjeinek” nevezett. Lucy Rose-nak az a borzalmas, visszatérő gondolata támadt, hogy nagynénjét lehetetlenül provinciálissá teszi, hogy falusi finomságokkal megtömve mindig magával hurcolja a kosarat, amikor Edwardhoz és Geraldine-hoz látogat. Geraldine olyan sikkes, és biztosan furcsállja Cyrilla néni szokását, ráadásul a néni mindig a karján hordozza a kosarat, és jártábankeltében süteményt, almát és melaszos karamellát osztogat a gyerekeknek, akikkel találkozik, sőt nemegyszer a felnőtteknek is. Lucy Rose-t ez mindig nagyon bosszantotta, valahányszor Cyrilla nénivel bement a városba. Mindez persze azt bizonyította, hogy Lucy még igen fiatal, és több tapasztalatra kell szert tennie a világ dolgaiban.

A kínzó aggodalom, hogy Geraldine mit gondol majd, bátorságot öntött belé, hogy tiltakozásának hangot adjon.

– Jaj, Cyrilla néni – könyörgött –, csak nem viszi el megint Pembroke-ba azt a szörnyű ócska kosarat, még hozzá éppen karácsonykor!

– De mennyire, hogy elviszem! – vágott vissza Cyrilla néni élénken, majd az asztalra tette a szóban forgó kosarat, és gyöngéden letörölgette róla a port. – Amióta összeházasodtak, még sosem látogattam meg Edwardot és Geraldine-t úgy, hogy ne vittem volna magammal egy kosárnyi finomságot, és erről most sem mondok le. És a karácsony csak egy okkal több, hogy ezt tegyem! Edward mindig akkora örömmel fogadja a vidéki finomságokat. Azt mondja, messze felülmúlják a városi főztöt, és ezzel teljes mértékben egyetértek.

– De olyan vidékies – nyögött fel Lucy.

– Ahogy én is az vagyok – szögezte le Cyrilla néni határozottan –, meg te is. Mi több, nem látom be, miért kéne emiatt szégyenkezniük. Igazán ostoba büszkeség vezérel, Lucy Rose. Idővel majd kinövöd, de most megkeseríti az életedet.

– A kosár csak gondot jelent – bosszankodott Lucy. – Folyton elveszti, vagy attól kell rettegnie, nehogy elveszítse. És olyan furcsa, amikor a karján azzal a nagy kosárral megy az utcán!

– Egy szemernyit sem érdekel, hogy festek – jelentette ki higgadtan a néni. – Ami meg a gondot illeti, nos, meglehet, hogy megnehezíti az életemet, de ezt szívesen vállalom, mert örülök, hogy másoknak örömet szerezhetnek. Tudom jól, hogy Edwardnak és Geraldine-nak nincs minderre szüksége, de lehet, hogy van, akinek igen. És ha zavar, hogy egy vidékies kosarat cipelő vidékies öregasszony mellett kell menned, akkor maradj szépen le.

Cyrrilla néni bólintott, és jóindulatúan elmosolyodott, Lucy Rose pedig – bár magában bosszankodott – viszonzta a mosolyát.

– Nos hát, lássuk csak – kocogtatta meg kövérkés mutatóujjával Cyrilla néni elgondolkodva a patyolattiszta konyhaasztalt –, mit is vigyek? Elsősorban a nagy gyümölcstortát, amit Edward annyira szeret. És a hideg főtt nyelvet. Meg a három

mazsolás kenyeret, mert nem áll el addig, míg visszaérünk, és nagybátyád meg belebetegszik, ha mindháromat megeszi; a mazsolás kenyérnek nem tud ellenállni! És a tejszínnel teli kis köcsögöt; lehet, hogy Geraldine nagyon előkelő, de azt még nem tapasztaltam, hogy megvetette volna a jóféle falusi tejszínt. És van még málnaszörpöm is. Aztán egy tányér gyümölcszelés sütemény és fánk nagy örömet szerez majd a gyerekeknek, és kitölti az üres helyet, te meg hozd ide a kamrából azt a doboz jegescukrot, meg a zacskó csíkos nyalókát, amit a nagybátyád tegnap este a sarki boltban vett. És persze ne felejtjük el az almát – három-négy tucatot a legedesebbekből –, és viszek egy üveggel a zöld ringlóbefőttemből is, aminek Edward nagyon fog örülni. És persze magunknak uzsonnára beteszek néhány szendvicset, meg egy kis kekszet. Nos, azt hiszem, ezzel ki is merítettük az eleség kérdését. A gyerekeknek szánt ajándékokat az ennivalóra tesszük. Daisynek egy babát adunk, nagybátyád faragott egy csónakot Raynek, az ikrek egy-egy finoman hímzett zsebkendőt kapnak, a baba meg egy horgolt sapkát. Ennyi az egész?

– Van még egy hideg sült csirke a kamrában – gonoszkodott Lucy –, és az a disznó, amit Leo bácsi levágott, még a verandán lóg. Nem kellene azt is melléjük csomagolni?

Cyrilla néni szélesen elmosolyodott. – Nos, azt hiszem, a disznót kénytelenek leszünk itt hagyni, de ha már eszembe juttattad, a csirkét okvetlen elvisszük! Majd csinálok neki helyet.

Lucy ellenérzései dacára is segített a néninek csomagolni, és mivel Cyrilla néni nevelése nem veszett kárba, igen gazdaságosan használta ki a kosárban levő helyet. De amikor Cyrilla néni még egy nagy csokor rózsaszín és fehér szalmavirágot is a tetejére tett – mintegy utolsó simításként –, és határozott

mozdulatokkal rákötözte a megtömött kosárra a fedelet, Lucy a kosár fölé hajolva bosszúszomjasan suttogetta:

– Egy nap, ha lesz hozzá bátorságom, elégetem ezt a kosarat! És akkor nem hurcoljuk magunkkal többé, mint valami... kofák!

Leopold bácsi kételkedő fejcsóválás közepette éppen abban a pillanatban lépett be. Nem tölthette Edwarddal és Geraldine-nal a karácsonyt, és talán a kilátás, hogy magára kell főznie, és egyedül kell elköltenie a karácsonyi ebédet, pesszimistává tette.

– Kétlem, hogy holnap eljuttok Pembroke-ba – közölte előrelátóan. – Vihar készül.

De Cyrilla nénit nem izgatta a vihar. Úgy vélte, az ilyesmi előre meg van írva, így békésen aludt. De Lucy éjjel háromszor is felkelt, hogy megnézzze, kitört-e már a vihar, és amikor elaludt, iszonyú lidérces álmok kínozták, amelyek arról szóltak, hogy a hóviharban orráig sem látva vonsozolja maga után Cyrilla néni kosarát.

Kora reggel nem havazott, és Leopold bácsi bevitte Cyrilla nénit, Lucy-t és a kosarat a négy mérföldre levő állomásra. Mire azonban odaértek, a levegőben sűrűn kavarogtak a hópelyhek. Az állomásfőnök komor arccal nyújtotta át a jegyüket.

– Ha még több hó esik, akár a vonatok is karácsonyozhatnak – jelentette ki. – Már eddig is annyi hó esett, hogy akadozott a forgalom, és már nincs hova lapátolni, ami lehullott.

Cyrilla néni erre azt felelte, hogy ha a vonat időben odaér Pembroke-ba, hogy ott töltsék a karácsonyt, ám legyen, ha nem, nem. Azzal kinyitotta a kosarát, és az állomásfőnöknek meg három kislíúnak kiosztott egy-egy almát.

– Kezdődik már! – nyögte Lucy.

Amikor befutott a vonat, Cyrilla néni letelepedett egy ülés-

re, egy másikra felrakta a kosarát, majd ragyogó mosollyal végignézett utastársain.

Kevesen voltak: a fülke végében egy törékeny asszonyka egy kisbabával meg négy nagyobb gyerekkel, a folyosón túli ülésen egy sápadt, szép arcú fiatal lány, három ülésel arrébb egy napbarnított, khaki egyenruhás fiatalember, egy nagyon szép, tekintélyes külsejű, fókabundás idős hölgy a fiatalemberrel szemben, az előttük lévő ülésen pedig egy másik szemüveges, cingár fiatalember.

– Egy lelkész – tűnődött el Cyrilla néni, aki szerette kivészeni embertársait –, aki többet törődik mások lelkével, mint a saját testével, a fókabundás asszonyság elégedetlen és mindenkire haragszik, talán azért, mert túl korán kellett kelnie, hogy elérje a vonatot, a fiatalember meg bizonyára egyike azoknak, akik nemrégiben kerültek ki a kórházból. A fiatalasszony gyerekei úgy festenek, mintha születésük óta nem ettek volna rendesen, és ha annak a fiatal lánynak van anyja, kíváncsi vagyok, mit gondolt, amikor ilyen ruhában engedte el ebben az időben otthonról.

Lucy ezenközben csak azon feshengett, mit gondolnak a többiek Cyrilla néni kosaráról.

Estére kellett volna Pembroke-ba érniük, de ahogy telt-múlt az idő, a vihar egyre vadabbul tombolt. A vonatnak kétszer is meg kellett állnia, hogy a pályamunkások eltakarítsák a havat. Harmadszorra végleg elakadt, és nem tudott továbbmenni. Estefelé a kalauz végigment a vonaton, és válaszolt a nyugtalanlankodó utasok kérdéseire.

– Szép kilátás karácsonyra... nem, lehetetlen továbbmenni vagy visszafordulni... a síneket mérföldeken át hó borítja... Hogyan, asszonyom? ...nem, egyetlen állomás sincs a közelben... csak erdőség mérföldeken át. Itt ragadtunk éjszakára. Az utóbbi időben ezek a viharok sok bajt okoztak.

– Jaj, istenem – nyögött fel Lucy.

Cyrilla néni elégedetten tekintett a kosarára. – Éhezni mindenesetre nem fogunk – jegyezte meg.

A sápadt, csinos lány közömbösnek, a főkabundás asszony meg a szokottnál is mérgeesebbnek tűnt. A khaki egyenruhás fiú kijelentette, hogy „ilyen az én szerencsém”, és két gyerek sírva fakadt. Cyrilla néni elővett néhány almát meg csíkos nyalókát, és odavitte nekik. A legidősebb gyereket terjedelmes ölébe ültette, és hamarosan az összes kicsi köréje sereglett, és vidáman nevetgélt.

A többi utas bevonult egy sarokba, és lassan, akadozva megindult a beszélgetés. A khaki egyenruhás fiatalember megjegyezte, hogy igazán pocsék ügy, ha az ember nem ér haza karácsonyra.

– Három hónapja rokkantam le Dél-Afrikában, és azóta Netley-ben voltam kórházban. Három napja értem Halifaxba, és táviratoztam az öregeimnek, hogy velük költöm el a karácsonyi ebédet, és egy óriás pulykát süszenek, mert tavaly egy falat pulykát sem ettem. Nagyon csalódottak lesznek.

Ő maga is csalódottnak látszott. Khaki egyenruhájának egyik ujja üresen lógott. Cyrilla néni odanyújtott neki egy almát.

– Nagypapához készültünk karácsonyra – mesélte a sokgyermekes asszonyka legnagyobb fia szomorúan. – Még sosem jártunk nála, és nagy kár, hogy most sem jutunk el.

Először úgy festett, mint aki rögtön elsírja magát, de aztán gondolt egyet, és teletömte a száját cukorral.

– Lesz Téalapó a vonaton? – tudakolta könnyes szemmel a kishúga. – Jack azt mondja, hogy nem lesz!

– Rád talál, egyet se félj – biztosította Cyrilla néni megnyugtatóan.

A sápadt, csinos lány odalépett, és elvette a kisbabát a fáradt fiatalasszonytól.

– Milyen édes kisfiú! – mondta lágyan.

– Ön is hazakészül karácsonyra? – kíváncsiskodott Cyrilla néni.

A lány megrázta a fejét.

– Nincs otthonom. Munkanélküli eladó vagyok, és azért utaztam Pembroke-ba, hogy állást keressek.

Cyrilla néni a kosarához ment, és elővette a jegescukros dobozát. – Ha már így esett, érezzük jól magunkat! Együk meg, és töltsük kellemesen az időt. Reggel talán eljutunk Pembroke-ba.

A kis társaság egyre jobb kedvre derült majszolgotás közben, és még a sápadt lány is vidámabbnak látszott. A kicsi mama közben elmondta Cyrilla néninek az élete történetét. Régen elhidegült a családjától, mert elleneztek a házasságát. A férje tavaly nyáron meghalt, és azóta is nagy szegénységben élnek.

– Apa múlt héten írt, hogy borítsunk fátylat a múltra, és meghívott karácsonyra. A gyerekek annyira készültek az ünnepre! Nagyon bánom, hogy nem jutottunk el. A karácsony utáni reggelen újra munkába kell állnom.

A khaki egyenruhás fiú megint odajött, és vett a cukorból. Mulatságos történetekkel szórakoztatta őket a dél-afrikai hadjáratról. A lelkész is csatlakozott hozzájuk, hallgatta az anekdotákat, és még a fókabundás asszony is arra fordította a fejét.

A gyerekek egymás után elszenderedtek; az egyik Cyrilla néni ölében, a másik Lucy-ében, kettő pedig az ülésen. Cyrilla néni és a sápadt lány segítettek a fiatalasszonynak megágyazni. A lelkész kölcsönadta a nagykabátját, a fókabundás hölgy pedig odahozott egy nagy kendőt.

– Ez jó lesz a babának – mondta.

– A gyerekek kedvéért úgy kéne tennünk, mintha a Téliapó erre járt volna – vetette fel a khaki egyenruhás fiatalember. –

Akasszuk fel a harisnyájukat a falra, és töltsük meg azzal, amit össze tudunk szedni. Nálam nincs más, csak egy kis készpénz meg egy rugós bicska. Adok mindegyiknek egy negyeddollár-rost, a fiú meg megkaphatja a bicskát.

– Nálam sincs más, csak pénz – sajnálkozott a fókabundás hölgy.

Cyrilla néni a fiatalasszonyra pillantott: az asszony – fejét az üléstámlára hajtva – elaludt.

– Hoztam egy kosarat – jelentette ki határozottan a néni –, és abban néhány ajándékot, amit az unokaöcsém gyerekeinek szántam. Most azonban odaadom ezeknek a gyerekeknek. Ami meg a pénzt illeti, azt inkább ennek a szegény asszonynak kellene adnunk. Elmesélte az életét; nagyon szánalomra méltó. Szerintem töltsünk meg egy pénztárcát karácsonyi ajándék-ként.

Az ötlet nagy tetszést aratott. A khaki egyenruhás fiú körbeadta a sapkáját, és mindenki beledobott valamit. A fókabundás hölgy egy gyűrött bankjegyet ejtett bele. Amikor Cyrilla néni kisimította, látta, hogy egy húszdolláros.

Közben Lucy odacipelte a kosarat. Miközben végigvonszolta az ülések közti folyosón, Cyrilla nénire mosolygott, és az visszamosolygott. Lucy önszántából még sosem nyúlt a kosárhoz.

Ray csónakját Jacky kapta meg, Daisy babáját a legidősebb nővér, az ikrek csipkés zsebkendőjét a két kisebb lány, a sapkát pedig a kisbaba. Aztán a harisnyákat megtöltötték fánkkal és gyümölcszselés süteménnyel, a pénzt meg egy borítékba tették, és rátűzték a fiatalasszony kabátjára.

– Az a kisbaba olyan édes – mondta szelíden a fókabundás hölgy. – Nagyon hasonlít a kisfiamra. Tizennyolc éve éppen karácsonykor halt meg.

Cyrilla néni rátette a kezét a hölgy kesztyűs kezére. – Akár-

csak az enyém –, és a két asszony gyöngéden egymásra mosolygott. A munka után pihentek egy kicsit, és ahogy Cyrilla néni mondta, „belaktak” a szendvicsekből és a süteményekből. A khaki egyenruhás fiatalember azt mondta, hogy amióta otthonról eljött, nem evett ilyen jót.

– Dél-Afrikában nem etettek minket tortával – jegyezte meg.

Reggel még mindig tombolt a vihar. A gyerekek felébredtek, és majd’ kiugrottak a bőriükből boldogságukban a harisnyák tartalma láttán. Az édesanyjuk megtalálta a borítékot, megpróbálta megköszönni, de könnyekben tört ki, és senki sem tudta, mit tegyen vagy mondjon, ám ekkor szerencsére bejött a kalauz, és bejelentésével elterelte a figyelmüket: mint mondta, kénytelenek lesznek beletörödni abba, hogy a vonaton kell tölteniük a karácsonyt.

– Ez baj – szólalt meg a khaki egyenruhás fiatalember. – Különösen, ha arra gondolok, hogy nem hoztunk magunkkal ennivalót. A magam részéről nem bánom, mert hozzászoktam a fél fejadaghoz, sőt ahhoz is, hogy semmit sem eszem, de ezeknek a kölyköknek kilyukad majd a gyomruk.

Ekkor Cyrilla néni a helyzet magaslatára emelkedett.

– Vész esetére is hoztam magammal egyet s mást – közölte utastársaival. – Bőven elég lesz mindannyiunknak, és még a karácsonyi ebéd is kitelik belőle, bár sajnos hideget kell ennünk! De legelőször is lássunk a reggelihez. Mindenkinek fejenként egy szendvics jut, és ezt kipótolhatjuk azzal, ami a süteményből és a fánkból maradt, a többit pedig félretesszük, hogy alaposan belakhassunk az ünnepi ebéd alkalmából. Csak egy baj van: nincs kenyérem.

– Nálam van egy doboz keksz! – jelentkezett lelkesen a fiatalasszony.

A vonat utasai valamennyien életük végéig megőrizték annak a karácsonynak az emlékét. Először is a reggelit

követően ünnepi műsort adtak. A khaki egyenruhás fiatalember elmondott két verset, elénekelt három dalt, és füttyszólót adott elő. Lucy három verset mondott, a lelkész pedig tréfás felolvasást tartott. A sápadt eladólány két dalt énekelt. Mind egyetértettek abban, hogy a kiskatona füttyszólója volt a legszebb műsorszám, és Cyrilla néni jutalmul átnyújtott neki egy örökzöldekből álló csokrot.

A kalauz ekkor lépett be az örömteli hírrrel, hogy mindjárt vége a viharoknak, és pár órán belül talán meg is tisztítják a pályát.

– Ha sikerül eljutnunk a következő állomásig, akkor már nem lesz gond – jelentette ki. – A mellékvágány ott csatlakozik a fővágányhoz, és a síneket már megtisztították.

Délben ebédhez ültek. Meghívták a pályamunkásokat is. A lelkész az egyik vasúti alkalmazott bicskájával felszeletelte a sült csirkét, a khaki egyenruhás fiatalember a nyelvet és a mazsolás kenyeret, a fókabundás hölgy közben kellő arányban vízzel hígította fel a málnaszörpöt. A vasúttársaság dolgozóitól kaptak néhány poharat, és találtak egy bádogbögrét is, amit a gyerekeknek adtak. Cyrilla néni, Lucy és a fókabundás hölgy ez utóbbi orvosságos poharából ittak felváltva, az eladólány és a fiatalasszony egy üres üvegen osztoztak, a khaki egyenruhás fiatalember, a lelkész és az alkalmazottak pedig egy másik üvegből ittak.

Egyhangúlag kijelentették, hogy még életükben nem élveztek ennyire ünnepi ebédet. Cyrilla néni csak úgy dagadt a büszkeségtől: a főztjét még sosem értékelték ilyen nagyra, s végül a sok ételből nem maradt más, mint a befőtt és a csirkecsontok. A befőttet azért hagyták meg, mert senkinek sem volt kanala, így Cyrilla néni az egészet a fiatalasszonynak adta.

Amikor befejezték, szívből jövő hálájukról biztosították Cyrilla nénit és a kosarát. A fókabundás hölgy elkérte a

gyümölcstorta receptjét, a khaki egyenruhás fiatalember pedig a gyümölcszelés süteményét. És amikor két órával később belépett a kalauz, és közölte, hogy odaértek a hóékék, és hamarosan munkához látnak, szinte el sem hitték, hogy csupán huszonnégy órája ismerkedtek össze.

– Úgy érzem, mintha egész életemben magukkal lettem volna hadjáraton – vallotta be a khakiruhás fiatalember.

A következő állomáson elváltak útjaik. A fiatalasszony és a gyermekei kénytelenek voltak a következő vonattal hazamenni. A lelkész ottmaradt, a khakiruhás fiatalember és a főkabundás hölgy más vonatra szálltak. A hölgy kezét rázott Cyrilla néniével. Már nem látszott sem elégedetlennek, sem mérgesnek.

– Életem legkellemesebb karácsonyát töltöttem önökkel – bizonygatta barátságosan. – Sosem felejttem el a csodálatos kosarát. A kis eladó lány hazajön velem. Állást ígértem neki a férjem üzletében.

Amikor Cyrilla néni és Lucy Pembroke-ba értek, senki sem várta őket, mert már lemondtak róluk. Edward háza nem volt messze az állomástól, és Cyrilla néni úgy döntött, gyalog teszik meg az utat.

– Majd én viszem a kosarat – ajánlkozott Lucy.

Cyrilla néni egy mosollyal nyugtázta a bejelentést. Unokahúga is mosolygott.

– Áldott kosár – jegyezte meg Lucy. – Nagyon szeretem! Kérem, bocsássa meg azt a sok butaságot, amit eddig összehordtam, Cyrilla néni!